

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 135

Turid Heidi Dammann
Movassbakken 3

0891 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

15-192367ASD-BORG/03

Dato

20.06.2017

Advokatfirmaet Østberg AS - Turid Heidi Dammann

Det vises til prosesskrift fra Dammann av 24. februar 2017 hvor det ble anmodet om at lagmannsretten omgjør tidligere beslutninger om å ikke behandle Dammanns anke over tingrettens saksbehandling særskilt.

I brev av 17. februar 2016 behandlet Borgarting lagmannsrett anmodningen om at retten skulle treffe en beslutning i spørsmålet om saksbehandlingsfeil og opphevelse av tingrettens dom. Til dette skrev forberedende lagdommer Eirik Vikanes:

Lagmannsretten har ikke truffet noen avgjørelse i spørsmålet om saksbehandlingsfeil og opphevelse av tingrettens dom. Blant annet fordi det også foreligger anke over tingrettens realitetsavgjørelse, er det så langt lagt til grunn at det mest hensiktsmessige vil være at både anken over realiteten og saksbehandlingsanken behandles samlet i ankeforhandlingen. En samlet lagmannsrett vil da ha best forutsetninger for å ta stilling til begge ankene, og da også om det foreligger saksbehandlingsfeil som må medføre at tingrettens dom oppheves, eller om lagmannsretten kan og bør avgjøre realitetsanken.

Etter at partenes neste prosesskriv foreligger, med frister henholdsvis til 19. februar og 4. mars 2016, vil undertegnede som forberedende dommer vurdere og ta endelig stilling til om saksbehandlingsanken bør avgjøres for seg.

I brev av 11. mai 2016 fra Borgarting lagmannsrett fastholdt forberedende lagdommer Vikanes at anken over saksbehandlingen ikke skal behandles separat:

Lagmannsretten har vurdert nærmere om det er grunn til en separat behandling og avgjørelse av ankemotpartens anke over tingrettens saksbehandling, men fastholder at det bør skje en samlet behandling av ankene i sin helhet. Det kan ikke ses at det som er gjort gjeldende, tilsier at saksbehandlingsanken bør behandles og avgjøres separat. Lagmannsretten fastholder altså det standpunktet som foreløpig ble uttrykt i rettens brev av 17. februar 2016.

Postadresse
Postboks 8017 Dep, 0030 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Torun Trydal

Bankgiro

Organisasjonsnummer

Kontoradresse
Keysers gate 13, 0165 Oslo

Telefaks

Telefon
21 55 82 25

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgadm@domstol.no

Vedrørende ankemotpartens spørsmål i prosesskriv av 21. april 2016 punkt 2, vil denne fremgangsmåten innebære at det vil skje en samlet behandling av både anken over realiteten og saksbehandlingen. Hvis lagmannsretten kommer til at det foreligger saksbehandlingsfeil som må medføre at tingrettens dom oppheves, vil lagmannsretten i sin dom ikke ta stilling til realiteten. Da vil saken bli returnert til tingretten for ny realitetsbehandling. Lagmannsretten vil først ta stilling til saksbehandlingsanken etter at hele ankeforhandlingen er gjennomført, såfremt ikke lagmannsretten i løpet av ankeforhandlingen skulle mene at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å avgjøre dette uten å gjennomføre hele ankeforhandlingen. Reglene og terskelen for opphevelse etter en gjennomført ankeforhandling er de samme som under saksforberedelsen, men det kan nok være at prosesseøkonomiske hensyn kan være et moment i den samlede vurderingen.

Lagmannsretten oversendte omgjøringsbegjæringen av 24. februar 2017 til advokat Voie Danielsen med frist for merknader satt til 23. mars 2017. Han har ikke fremsatt noen merknader.

Dammann har purret på svar på omgjøringsbegjæringen i eposter av 29. april, 19. mai og 13. juni 2017. Lagmannsretten beklager at det har tatt tid å besvare omgjøringsbegjæringen.

Lagmannsretten har på ny vurdert begjæringen om en separat behandling og avgjørelse over tingrettens saksbehandling. Lagmannsretten finner ikke at det er grunnlag for å omgjøre de to tidligere beslutningene, jf. tvisteloven § 19-10 første ledd. Lagmannsretten opprettholder at det er mest hensiktsmessig å behandle anken over realiteten og saksbehandlingsanken samlet i ankeforhandlingen. For øvrig viser lagmannsretten til redegjørelsen i rettens brev av 11. mai 2016 med hensyn til adgangen til å avgjøre saksbehandlingsanken i løpet av ankeforhandlingene.

I Dammanns epost av 13. juni 2017 ber hun om et møte for veiledning som selvprosederende med saksforberedende dommer. I det følgende vil jeg gi en kort skriftlig skisse av gjennomføringen av ankeforhandlingen for lagmannsretten. Lagmannsretten vurderer saken dithen at det også er hensiktsmessig med et planleggingsmøte mellom partene og forberedende dommer tidlig høsten 2017 for å diskutere den praktiske gjennomføringen av ankeforhandlingene, herunder fordeling av tid, behov for pauser mv. Lagmannsretten vil om kort tid komme tilbake med forslag til datoer.

Ankeforhandlingen skal konsentreres om det som er tatt opp i anken og er omtvistet, jf. tvisteloven § 29-18 (1) 2. punktum. Grunnlaget for lagmannsrettens avgjørelse er det som kommer frem under ankeforhandlingen. Ankeforhandlingen er muntlig. De sentrale bevisene i saken vil normalt være forklaringer fra parter og vitner og dokumentbevis. Dokumentbevis føres ved at det som er viktig påpekes, jf. § 26-2.

Ankeforhandlingen starter med en innledning og kort redegjørelse for tvisten fra rettens formann, jf. § 29-18. Deretter får normalt ankende part, dvs. advokat Danielsen for Advokatfirmaet Østberg, ordet til en konsentrert fremstilling av saken og gjennomgår samtidig dokumentbevis og andre bevis som ikke skal gis gjennom forklaringer.

Ankematparten, dvs. Dammann, får deretter ordet til å fremstille sitt syn og de til å dokumentere de dokumentbevis og andre bevis som hun mener er viktige for saken.

Deretter blir det parts-, og vitneavhør og eventuell gjennomgang av gjenstående dokumentbevis.

Til sist får hver av partene ordet til avsluttende innlegg der saken oppsummeres med henvisning til de rettsreglene partene påberoper som grunnlag for sin påstand samt en mulighet til kommentar til motpartens innlegg, jf. § 29-18, jf. § 9-15. I sluttinnleggene er det normalt ikke særlig behov for å gjenta det som er kommet frem under bevisførselen, men tilstrekkelig kort å vise til hva hver av partene mener må anses bevist.

Størrelsen av eventuelle krav på dekning av sakskostnader må legges frem før ankeforhandlingen blir avsluttet.

I og med at saken gjelder et økonomisk krav, finner jeg grunn til å påpeke at rettsmekling ofte kan være egnet i slike saker forutsatt at begge parter er villige til å forhandle om en minnelig løsning. Lagmannsretten har god erfaring når det gjelder mulighetene til å komme frem til minnelige løsninger gjennom rettsmekling. Dette bidrar samtidig til å begrense partenes sakskostnader. Jeg vil i planleggingsmøtet derfor også ta opp spørsmålet om partene er villige til å forsøke rettsmekling.

Likelydende brev er sendt advokat Voie Danielsen og Turid Heidi Dammann med kopi til advokat Braaten.

Borgarting lagmannsrett

Therese Steen
lagdommer